

ZPRÁVA O II. CELOSTÁTNÍ KONFERENCI ČESKÉ ADVOKACIE

Konference se konala ve dnech 6. a 7. ledna 1994 v Praze. Zahájena byla slavnostně 6. ledna v 19.00 hodin ve velkém koncertním stále Rudolfína přivítáním hostů a advokátů. Předseda ČAK JUDr. Karel Čermák přivítal jmenovitě oficiální hosty JUDr. Luboše Dobrovského, vedoucího kanceláře prezidenta republiky, JUDr. Jiřího Nováka, ministra spravedlnosti, JUDr. Miloslava Východného, předsedu ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, JUDr. Zdeňka Kesslera, předsedu Ústavního soudu ČR, JUDr. Stanislava Ritzmana, předsedu trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR, JUDr. Tomáše Kaisera, náměstka primátora hl. m. Prahy, zahraniční hosty a další hosty z politického a právního světa. Seznam zahraničních i domácích hostů je uveden v příloze.

Krátce se pak zamyslel nad posláním advokacie jako služby. Dvojí význam tohoto slova nelze snad vnímat silněji při výkonu žádného jiného povolání. Služba advokátova se nekonzumuje v pouhém plnění ze smluv s jeho klienty, jakkoliv by snad takové plnění bylo odborně dokonalé a pro obě strany hospodářsky či jinak výhodné. Služba advokátova musí v každém okamžiku přesahovat hospodářský nebo tržní rozměr pojmu služba; musí to být vždy zároveň i neohrožená služba právu a spravedlnosti. Právě tyto rozměry našeho povolání jsou pro advokáta celoživotní výzvou, celoživotním úsilím a někdy snad i trápením. Ale ten, kdo na tuto výzvu neodpoví, ten, kdo přichází do advokacie jen pro nějaké přechodné výhody, se nikdy nestane opravdu advokátem. Se svým povoláním se advokát musí naučit snášet dobré i zlé a nemůže házet flintu do žita kdykoliv se mu zardá, že toho zlého je už moc. Vidím mezi Vámi mnoho těch, kteří věrnost advokacii v dobách zlých celým svým životem osvědčili a žádné z těch vznešených zásad svého povolání se nezpronevěřili. Těm chci dnes z tohoto místa za jejich vytrvalou a nezištnou věrnost z celého srdce poděkovat. Těm ostatním pak mohu jen stejně srdečně přát, aby si i oni své povolání zamilovali, aby mu osvědčili přichylnost a věrnost a aby jim jeho výkon přinášel vedle důstojné a slušné obživy zejména také plné a celoživotní vnitřní uspokojení z dobré a nikoliv marně vykonané práce. Na to dr. Čermák oslovil několika srdečnými slovy v angličtině zahraniční hosty a prohlásil konferenci za zahájenou.

Řízení další části programu se ujali moderátoři **JUDr. Monika Linhartová a JUDr. Jiří Mikš**.

Následovaly projevy hostů.

Dr. Luboš Dobrovský, vedoucí kanceláře prezidenta republiky, pozdravil shromáždění a přečetl **dopis prezidenta republiky Václava Havla** (*faximile dopisu uvedeno na následující straně*).

Následoval **proslav ministra spravedlnosti JUDr. Jiřího Nováka**, který uvedl:

Vážené dámy, vážení pánové,

je mně ctí a potěšením, že mohu při příležitosti slavnostního zahájení II. celostátní konference České advokacie pozdravit její účastníky a hosty. Činím tak velmi rád nejen jako ministr spravedlnosti, ale také jako jeden z vás, který jen shodou okolností má v současné době pozastaven výkon své původní profese a ví, že se k ní snad jednou zase pokorně vrátí. Vždyť jde o profesi, již podobu a poslání vtisklo již římské právo, s jeho recepcí vstoupila na půdu celé Evropy a její nezastupitelná úloha patří dnes k pilířům moderních systémů právní ochrany.

Státní ideologie a represivní praxe totalitní formy vlády zdiskreditovaly snad v nejvyšší možné míře právo a spravedlnost, devastovaly právní myšlení a vědomí a narušily důvěru občanů ve fungování institucí povolanych k ochraně jejich základních práv a svobod, především soudnictví. Naopak zhroucení tohoto nepravního režimu nám umožnilo návrat k svrchovanosti zákona, k rehabilitaci nezávislé soudní moci a růstu její autority.

Každé širší setkání právníků, zejména takto reprezentativní, se proto stává dalším významným krokem na společné cestě k obnově idejí a trvalých hodnot svobody a demokracie a podnětem k mobilizaci vnitřních sil k rychlejšímu postupu. Jsem přesvědčen, že také vaše konference bude zřetelným vkladem k procesu budování demokratického právního státu a k pevnému zakotvení právních zásad v životě naší nové, demokraticky spravované společnosti svobodných občanů. Již nikdy nesmíme připustit, aby došlo k takovému stavu, který by - byť je vzdáleně - připomínal aforismus Terentia Afera: "Ius summum saepe summa est malitia", nejvyšší právo je často nejvyšší špatnost.

Se zřetelem ke své původní profesi si intenzívně uvědomuji, že advokátům náleží jedna z aktivních rolí v soudním procesu, v níž nemálo ovlivňují jeho průběh a mnohdy - alespoň zčásti - i jeho výsledek. Při plném respektu k vašemu základnímu poslání - v mezích daných právním řádem úspěšně hájit práva a oprávněné zájmy vašich klientů - můžete více či méně přispět k nalézání spravedlnosti. Z titulu své funkce ministra spravedlnosti vám chci poděkovat za takový korektní přístup k výkonu vašich práv a povinností, jímž spoluvytváříte obraz justice ve veřejnosti, a vyslovit naději, že tomu tak bude i nadále. Nepochybuji, že je také vaší profesionální ctizádostí a potřebou, aby soudní moc i v nynějších obtížných podmínkách, jejichž příčiny dobře znáte, fungovala stále lépe: aby mohla dávat občanům stále více jistoty, že se "v rozumné době" dovolají spravedlnosti a že pachatelé trestných činů neuniknou včasnému a zaslouženému postihu.

V této souvislosti nemohu než s povděkem konstatovat, že v podstatě skončila varovná migrace soudců do řad advokacie. Výrazně zlepšené podmínky, vztahující se k nezávislému postavení soudce a jeho odpovědné práci, zvýšily zájem o funkce soudců a snížily jejich motivaci k event. úvahám o jiném pracovním uplatnění. Nemyslím tím, že by snad vůbec nemělo docházet k jednotlivým případům přechodu mezi těmito prestižními právníckými povoláními, které jsou obvyklé i v jiných zemích a jsou zpravidla založeny na svobodné představě o seberealizaci. Jde pouze o to, aby tyto přechody nepředstavovaly sociální jev takového rozsahu, že by mohl ohrozit - třeba jen dočasně - fungování soudnictví.

Dnešní přítomnost mezi vámi bych chtěl využít též k tomu, abych vyslovil svůj názor k jednomu z aktuálních problémů - k budoucnosti České advokátní komory a Komory komerčních právníků České republiky. Znam stanovisko vaší komory k otázkám další existence této samosprávné instituce a jejího potenciálního spojení s Komorou komerčních právníků České republiky a přivítal jsem vstřícné usnesení III. celostátního sněmu komerčních právníků z 3. 12. minulého roku.

Ztotožňuji se s hlavními myšlenkami tohoto stanoviska a počítám s tím, že je v dalších fázích projednávání návrhů na příslušné legislativní úpravy budou podporovat. Jsem zejména toho názoru, že je oboustranně prospěšné, dojde-li ke spojení profesí advokáta a komerčního právníka, dosud spíše uměle - bez vážnějších důvodů - oddělených. Soudím také, že je zcela na místě, aby Česká advokátní komora byla nadále profesním zájmovým sdružením stojícím vedle integrovaného systému většiny ostatních komor a aby si v některých směrech podržela zvláštní úpravu, jmenovitě v souvislosti s živě traktovanou otázkou povinného či nepovinného

členství. Nicméně některé dílčí aspekty těchto zásadních opatření budou ještě věci dalších diskusí a úvah.

Vážené dámy, vážení pánové,
přeji II. celostátní konferenci České advokacie zdařilý průběh a povzbudivé výsledky a vám všem dobré zdraví a pohodu v novém roce 1994.

Děkuji za vaši pozornost.

Po ministru spravedlnosti se ujal slova **JUDr. Miloslav Výborný**, předseda ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny parlamentu ČR:

Vážené paní kolegyně, vážení páni kolegové, dámy a pánové,
s povděkem jsem přijal pozvání na II. celostátní konferenci české advokacie a považuji za svou čest, že ji při příležitosti tohoto slavnostního zahájení mohu pozdravit jménem svým i jménem poslanců českého parlamentu, především členů ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny. Podobně jako pro pana ministra spravedlnosti také pro mne jde o událost osobně mi více než blízkou. Povolání advokáta je totiž mým povoláním celoživotním.

Z vlastní praxe vím, že i dříve patřili advokáti k těm, kteří nepostrádali úctu k právu a k spravedlnosti a v souladu s etikou své profese usilovali o to, aby prostor pro bezpráví byl co nejmenší a aby víra v konečnou spravedlnost neupadla v zapomnění.

S úlevou a nadějí jsme proto přivítali pád bývalého režimu a s novou motivací přijali povzbudivou úlohu při nápravě minulých křivd, při renesanci práva, jeho významu a autority ve veřejném životě a při budování moderního demokratického právního státu.

Není jistě náhodou, ale přirozenou reflexí ocenění činnosti a prestiže advokátů, že ve všech polistopadových zákonodárných sborech představovali a snad i dosud představují výraznou a nepřehlédnutelnou část nejen svým počtem, ale, jak doufám, v první řadě, svými podněty a návrhy, které napomáhají zásadní transformaci našeho právního řádu, posilování záruk práv a svobod občanů, rozvoji české státnosti i vytváření právních předpokladů pro úspěšné fungování hospodářského systému.

Bylo již řečeno, že k aktuálním problémům, které se dotýkají české advokacie jako celku i advokátní profese u každého advokáta jednotlivě, náleží hledání efektivní a ucelené koncepce dalšího vývoje a působení zájmových profesních sdružení, tj. stavovských komor.

V této souvislosti s plnou vážností prohlašuji, že se zřetelem na specifickou povahu a poslání svobodné advokátní profese i na historické tradice a mezinárodní konsekvence nejsou a nevzniknou eventuální pochybnosti o tom, že se právě tato profese řadí k povoláním, jejichž nositelům bude a musí být dáno oprávnění sdružovat se ve vlastní komoře, a že komora advokátů zůstane v autonomním, poněkud rozdílném postavení, neintegrováná do uvažovaného obecného systému komor.

Vycházím z toho, že právě Česká advokátní komora je orgánem vhodným k tomu, aby ověřoval a zaručoval způsobilost k výkonu nezávislého povolání advokáta, aby ověřoval a zaručoval kvalitu jeho práce a aby dohlížel na dodržování zásad profesionální etiky. Stejně tak předpokládám, že bude obecně akceptována myšlenka sjednocení povolání advokáta a komerčního právníka, když pro nynější dvojkolejnost nejsou - vedle samostatných počátků vyplývajících z tehdejších podmínek a možností - dostatečné důvody. Logickým důsledkem

pak je spojení České advokátní komory a Komory komerčních právníků České republiky. Jako jednoznačně pozitivní krok v tomto směru vidím usnesení III. celostátního sněmu komerčních právníků ze závěru minulého roku.

I když nemohu a ani nechci předjímat stanoviska kolektivních orgánů, věřím, že názory mých kolegů poslanců nebudou v zásadních pohledech odlišné.

Vážené dámy, vážení pánové, přeji vrcholnému orgánu české advokacie, aby jeho jednání mělo dobrý a živý průběh a aby přijal závěry, které budou všestranně sympatickým vstupem do činnosti advokacie v příštím období. A protože společně prožíváme teprve první dny nového roku 1994, přeji Vám také vše dobré.

Jménem předsedy Nejvyššího soudu ČR JUDr. Otakara *Motejla*, který byl služebně mimo území ČR, pozdravil konferenci JUDr. Stanislav *Rizman*, předseda trestního kolegia tohoto soudu a za rovněž v Praze nepřítomného primátora hl. m. Prahy *J. Koukala* přednesl stručný pozdravný projev jeho náměstek JUDr. Tomáš *Kaiser*.

V závěru vystoupení hostů promluvil Georges *Flecheux*, předseda advokátní komory v Paříži, který v srdečném tónu pozdravil konferenci jménem přítomných zástupců zahraničních advokací a mezinárodních advokátních organizací.

Prvá část večera byla dále vyplněna koncertem z komorních skladeb Antonína Rejchy, Ludwiga van Beethovena a Johanna Brahmsa v podání pražských umělců, který v přeplněné koncertní síni Rudolfiny vyslechlo více než 1 200 posluchačů.

Na závěr slavnostního zahájení konference se konala recepce ve Velké dvoraně Rudolfiny.

Konference pokračovala pracovním jednáním 7. ledna. Krátce po 9. hodině uvítal přítomné předseda ČAK dr. Karel **Čermák** a požádal o projev JUDr. Miroslava *Abelovského*, místopředsedu Slovenské advokátní komory, který reprezentoval slovenskou advokacii za nepřítomného předsedu SAK JUDr. Štefana *Detvaie*, který se z vážných pracovních důvodů omluvil.

Dr. Abelovský uvedl:

Dobrý den, vážené kolegyně, kolegové, jsem velmi rád, že mi bylo umožněno vystoupit na vaší konferenci. V prvé řadě mi dovoluji, abych vás skutečně srdečně a kolegiálně pozdravil od všech slovenských advokátů, od nově zvoleného předsednictva SAK a zároveň i od našeho pana předsedy dr. *Detvaie*.

Samotné přijetí už včera i dnes nasvědčuje, že navzdory tomu, že celkem právem jsme byli s paní tajemnicí posazeni mezi zahraniční delegace, přece jen naše postavení Slovenské advokacie je trochu jiné. Myslím, že vyjádřím i váš názor, že vzhledem na dlouholetou společnou práci, společnou výchovu, kterou jsme my v střední generaci v advokacii podstoupili, jako i to, že máme i v budoucnu společné zájmy, jsme měli ten pocit, že jsme skutečně přišli mezi kolegy a přátele.

V listopadu minulého roku jsme měli II. konferenci slovenské advokacie, která zhodnotila uplynulé období, zvolila nové orgány advokacie a stanovila úlohy pro příští tři roky. Nebudu, vzhledem na to, že se posunul váš program, vás nějak dlouho zdržovat, chci jen poukázat na tři důležité věci, o kterých jednala naše konference a o kterých rozhodla.

V prvé řadě - v příštím období slovenská advokacie se musí všemi silami snažit o to, aby svou úroveň a svým postavením ve společnosti se skutečně dostala na to místo, kam patří, na špičku v té společenské intelektuální elitě, aby pozitivním způsobem ovlivňovala rozvoj demokratické společnosti.

Druhou takovou otázkou byla - otázka skutečné ochrany - jako oka v hlavě - nezávislosti slovenské advokacie, nezávislosti na politických stranách a hnutích a její odborné úrovni. Na konferenci kromě jiných usnesení bylo rozhodnuto a uloženo nově zvolenému předsednictvu SAK nadále rozvíjet vztahy s ČAK. Vzhledem k tradiční spolupráci obou komor i blízkosti obou právních řádů mají být tyto vztahy při zachování vzájemnosti založeny na principu vyšších výhod, než těch, které se dostávají advokacím třetích zemí. Je to z naší strany vstřícný krok a předpokládám, že i vaše konference takovýto krok udělá. Proto myslím, nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že je v zájmu obou Komor, abychom mohli vzájemně zastupovat v obou zemích, abychom mohli v obou zemích obhajovat. Musíme se o to pokusit.

Ještě jednou srdečně děkuji za velmi milé přijetí, přeji vaší konferenci úspěšný průběh, šťastnou ruku při volbě nových orgánů a těším se na další spolupráci.

Dr. Čermák se připojil k poselství slovenské advokacie, neboť stanovisko ČAK ke spolupráci obou advokací je identické.

Další řízení konference převzal JUDr. Martin Šolc, místopředseda ČAK, který předal slovo dr. Čermákovi, aby přednesl zprávu představenstva ČAK za uplynulé funkční období.

Dr. Čermák odkázal na písemnou zprávu, uveřejněnou spolu s ostatními materiály konference ve zvláštním čísle Bulletinu advokacie z listopadu 1993, kterou v několika směrech doplnil.

Připomenul, že představenstvo se především zhostilo obtížného úkolu privatizace advokacie. Důsledně bránilo nezávislost advokacie v souvislosti s přijímáním dvou živnostenských zákonů, bojovalo o substituční oprávnění koncipientů, věnovalo se pojištění advokátů, z dílčích otázek pak např. oprávnění advokátů před pozemkovými úřady apod.

Jestliže se představenstvo zasloužilo o něco, co bylo ve prospěch advokátů, pak to nebylo jenom kvůli advokátům, ale prospěch těchto opatření musel být vždy širší - musel zasáhnout především celou klientskou veřejnost. Všechna ta opatření, která byla učiněna, ve skutečnosti byla opatření systémová - měla systémově zlepšit a pozitivně zasáhnout celou oblast poskytování právních služeb. Ani privatizace se nedělala kvůli advokátům, ale proto, aby vůbec bylo možno poskytovat v krátkém období právní služby na bázi, která odpovídá tržnímu hospodářství. Přitom představenstvo celé tři roky v mnoha směrech nepostupovalo populisticky v pevné víře, že i široká advokátní veřejnost pochopí jeho kroky jako ve svých konečných důsledcích zdravé a žádoucí pro celý stav.

Širší pozornost věnoval dr. Čermák otázce opodstatněnosti advokátní komory a pojetí její činnosti. Připomenul, že se připravuje tzn. střešový zákon o komorách, přičemž existujícím komorám se vytýká, že fungují jako nástroj pro potlačování konkurence, jako nátlakové skupiny proti státu a lobbistické organizace, resp. jako cechy a odpůrné spolky, přičemž vůči některým komorám jsou tyto výtky oprávněné. Nikoliv však vůči Komoře advokátní.

Zasloužili jsme se o to především tím, že od počátku jsme v roce 1990 prosazovali otevřenost přístupu do advokacie pro každého, kdo splňuje zákonem dané podmínky. Kdybychom

zásadu plné otevřenosti omezili, vedlo by to nepochybně k tomu, že by naše Komora byla ve stejně nepříznivé situaci, jako ty komory, které se pokusily o omezení přístupu. Velmi důsledná politika otevřenosti advokacie vedla mimo jiné k tomu, že to je dnes na prospěch věci z hlediska legislativních záměrů ohledně profesních komor. Tato otázka velmi úzce souvisí i s postojem naší komory ke Komoře komerčních právníků. Vycházeli jsme z nutnosti sjednotit obě komory a totéž povolání poskytovatele právních služeb zařadit pod komoru jedinou. Posléze i komerční právníci v prosinci 1993 se podstatnou většinou pro sjednocení s ČAK vyslovili.

Otevřenost advokacie projevovaná tímto způsobem na domácí půdě se ukázala jako úspěšná politika čelící zmíněným výtkám vznášeným vůči některým advokátním komorám. Jakékoliv omezení při vstupu do advokacie by se nutně setkávalo s tvrdou kritikou i v zahraničí. Podmínka otevřenosti advokacie, volného přístupu povolání, je jednou ze základních zásad všech demokratických advokacií, ať evropských, kontinentálních, ať britských či amerických.

Komoru jsme vždy chápali a i v budoucnosti ji musíme chápat jako veřejnoprávní instituci, jako orgán samostavovské samosprávy. Je třeba si ovšem uvědomit, že i samospráva je správa, která pouze nahrazuje státní správu tam, kde je nemožné z nějakých důvodů spravovat nějaké povolání přímo státními orgány. Naše argumentace se nese tím směrem, že nezávislost advokáta a advokacie vylučuje, aby kdokoliv - ať už obecná státní správa, živnostenské úřady nebo nějaká specializovaná správa, třeba i ministerstvo spravedlnosti - přímo spravovaly advokacii. Komora vykonává v podstatě funkce státu na samosprávném základě; pak ovšem nemůže být komora nějakou nátlakovou skupinou proti státu, nebo nějakým podpůrným spolkem, nebo zájmovým sdružením pro podporu advokátů.

Otázka otevřenosti a našeho pojetí advokátní komory hraje důležitou roli v současném stádiu legislativních prací. Současné materiály rozlišují už komory, které mají právé vykonávat stavovskou samosprávu a komory, které se mají transformovat na zájmová sdružení. Pokud by se právníkový stav nespojil do jedné komory a jeho správa by nebyla vykonávána formou jedné samosprávné komory, pak by přicházela v úvahu druhá varianta, která by počítala s tím, že vedle advokátní komory bude možno poskytovat právní služby v obecném režimu podle živnostenského zákona. Důsledky toho je samozřejmě lehké si představit.

V závěru se dr. Čermák vyslovil polemicky k námětu, podle něhož by v zájmu kvality právní pomoci v tzv. klasických soudních agendách platil princip jakéhosi omezeného přístupu advokáta k jednotlivým soudům, jakkoliv tento námět vychází ze snahy zkvalitnit právní pomoc. Podrobněji pak zdůvodnil, proč je třeba považovat tento námět v daných podmínkách nepřijatelný jak z hlediska rovnosti stran v soudním řízení, tak i z hlediska svobodné volby advokáta na nejširším základě.

Po projevu dr. Čermáka konstatoval dr. Šolc, že bylo dosaženo potřebného počtu přítomných advokátů na konferenci (včetně zastoupení na základě plné moci).

Následovala volba řídicí komise ve složení JUDr. Ludvík Rosch, JUDr. Jiří Stareček, JUDr. Jiří Nykodým. Dr. Nykodým se pak ujal řízení konference. Přistoupeno bylo k volbě komise mandátové, volební a návrhové.

Prvá byla zvolena ve složení dr. Krym, dr. Blažek, dr. Cidlinská, dr. Lacina, dr. Kasal, druhá dr. Hrudka, dr. Linke, dr. Machourek, dr. Nýdlová, dr. Papež a třetí dr. Skalník, dr. Kaiser a

dr. Camrda. Dále byl schválen jednací řád konference a volební řád, když pozměňovací návrhy dr. Slezáka a dr. Klimeše byly při hlasování odmítnuty.

Zprávu o hospodaření Komory za uplynulé období přednesl za onemocněvšího tajemníka Komory JUDr. Jiřího *Klouzu*, člen představenstva JUDr. Ladislav *Krym*. Odkázal na písemné znění otištěné ve zvláštním čísle Bulletinu advokacie a připojil několik vysvětlujících a doplňujících poznámek. V závěru podrobně informoval o skutkových okolnostech úniku finančních prostředků ČAK na konci roku 1992 formou podvodu, který v době konference byl stále ještě předmětem trestního řízení, přičemž podle výsledků vyšetřování nebylo zatím možno vznést obvinění proti konkrétní osobě.

Následovala **zpráva revisní komise** ČAK. Předseda komise JUDr. *Stareček* především odkázal na v Bulletinu advokacie otištěné znění a přednesl několik doplňujících informací. Zejména se zaměřil na revizní činnost ve vztahu k představenstvu, na vyřizování stížností na advokáty a na pojetí kontrolních a disciplinárních funkcí v rámci stavovské samosprávy.

Zprávu kárné komise přednesl její předseda JUDr. Vladimír *Horný*. I on navázal na již dříve v Bulletinu advokacie otištěnou zprávu, kterou doplnil některými statistickými údaji o počtu kárných řízení a jejich výsledku a upozornil též na některé konkrétní kárné případy, které si zaslouží zobecnění. Upozornil na to, že mnozí kárně stíhaní advokáti by se kárného provinění nedopustili, kdyby si včas uvědomili, že zákon o advokacii a stavovské předpisy je třeba bezpodmínečně dodržovat a že advokát je ve své činnosti podroben kritice nejen ze strany svého klienta, ale i protistrany a všech orgánů, s nimiž při své činnosti přichází do styku.

Předseda volební komise dr. *Hrudka* pak přednesl některé technické pokyny k provedení voleb orgánů advokacie. Představil jednotlivé kandidáty a doplnil je o kandidáty navržené z pléna, jimiž byli JUDr. Eva *Brázdová* z Brna (představenstvo ČAK) a JUDr. Karel *Minář*, rovněž z Brna (kárná komise).

Ve 13.00 hodin byly zahájeny volby orgánů advokacie a následovala přestávka do 15.00 hodin.

Po přestávce se přihlásila do diskuse JUDr. Jana *Kubištová*, CSc., předsedkyně Komory komerčních právníků ČR, která uvedla:

Vážené dámy a pánové, vážené kolegyně a kolegové.

Dovolte, abych jménem Komory komerčních právníků České republiky tlumočila upřímné pozdravy Vaší konferenci, jejíž náplň je velmi náročná. Není mým přáním na této konferenci zdlouhavě promlouvat. Vím totiž, že na Vás čeká ještě odpovědné a závažné jednání, a proto chci Váš čas šetřit. Jsem si vědoma toho, že jsou některé záležitosti, které naši komunikaci ještě ve zcela nedávné minulosti ztěžovaly. Nyní však bez pochyb již nastala doba, kdy je zapotřebí uvažovat perspektivně, kdy je nutné jisté animozity vzniklé mezi našimi stavy rychle a racionálně řešit, neboť jen touto cestou se poskytování kvalitní právní pomoci jako jeden z fenoménů právního státu může dostat do situace, která je v současné době jak pro advokáty, tak i pro komerční právníky žádoucí a - řekla bych - mohla by se stát nebezpečnou.

Aniž bych se mínila věnovat reminiscencím, které vedly k přijetí dvou právních předpisů o poskytování právní pomoci po listopadové revoluci v roce 1989. Chtěla bych jen připomenout, že přijetí zákona o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované mělo v té době velmi racionální jádro. To spočívalo v tom, že v tehdejší odvětví - tzv.

hospodářského práva - jehož předpisy platily až do doby vypracování a přijetí obchodního zákoníku a novely občanského zákoníku a dalších právních předpisů transformujících československou ekonomiku, se jen málo advokátů těmito otázkami zabývalo. Byli to naopak především podnikoví právníci, kteří se v těchto předpisech tradičně lépe orientovali, neboť měli bližší vztah k ekonomickým aspektům práva. Byl zde u nich oprávněný předpoklad, že se rychle adaptují na nově se tvořící ekonomický právní řád založený na tržním hospodářství.

Z těchto pragmatických hledisek nebylo pochybnosti o tom, že na přechodnou dobu bylo racionální, aby jejich vědomosti a předpokládaná rychlá adaptabilita na nový právní řád doznaly svého výrazu i v přijetí zákona č. 209/90 Sb. o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované ve věcech souvisejících s podnikatelskou činností. Ostatně vznik specializovaných obchodních soudů a obchodních senátů při Vrchním a Nejvyšším soudu této skutečnosti dal v prvních letech po revoluci za pravdu.

Bez významu není ani ta okolnost, že tento zákon většině podnikových právníků umožnil důstojný, rychlý a jakoukoli diskriminací nepoznamenaný přechod z pro ně tradiční vazby pracovní-právní závislosti na příjemci jejich právních služeb, totiž na jejich zaměstnavatelích, do standardního postavení soukromého nezávislého právníka.

Postupem doby se však situace měnila. Příslušníci advokátního stavu se adaptovali na poskytování právní pomoci i v otázkách ekonomických a obchodních a dřívější podnikoví právníci získali naopak jako komerční právníci návyky a osvojili si i metody práce nezávislých advokátů. V důsledku toho se začaly stírat - a dnes již mohu říci, že v podstatě ani neexistující - rozdíly mezi advokáty a komerčními právníky. Tím odpadl i důvod, aby poskytování právní pomoci a služeb zůstávalo i nadále dvojkolejné. Jistě je vám známo, že tak, jak to zde vyjádřil podrobně ve svém úvodním projevu váš pan předseda dr. Karel Čermák, existují i další velmi závažné skutečnosti svědčící pro to, aby poskytování právních služeb bylo sjednoceno tak, jak to odpovídá evropským a zejména našim tradicím. Nebudu se proto již k této otázce vracet.

Končím proto s upřímným přáním, aby i vaše konference, tak jako náš nedávný prosincový sněm, schválil sjednocení obou našich stavů přijetím nového jednotného zákona o advokacii a přeji vám mnoho úspěchů ve vašem dalším jednání. Děkuji vám za pozornost.

V dalším příspěvku se dr. *Kresl* zabýval některými vztahy mezi advokáty a komerčními právníky a dr. *Baudys* vznesl návrh, aby Komora iniciovala zvýšení mimosmluvní odměny v zastupování v ex offo věcech při obhajobě. Dále dal podnět k úvahám o vzniku pojišťovny, která by mohla pracovat jako nezisková organizace a jejímž předmětem by bylo pojišťování advokátů, především sociální pojištění, případně i pojištění zákonné odpovědnosti za způsobenou škodu. Současný stav a úprava našeho sociálního zabezpečení prostřednictvím státních institucí neodpovídá rizikům, které výkon našeho povolání nese, a je zbytečné, abychom byli účastni pojištění, které je budováno na komerčním principu.

Dr. *Šolc* pak s odkazem na dříve otištěné materiály podrobně zdůvodnil návrh nového organizačního řádu, dr. *Šťastný* novelizaci kárného řádu a dr. *Krym* usnesení o příspěvcích na činnost ČAK, usnesení o výši náhrady za ztrátu času výkonem funkce v orgánech ČAK a usnesení o zřizování sociálního fondu ČAK.

Předseda návrhové komise dr. *Skalník* přednesl návrhy a připomínky zpracované návrhovou komisí.

Při následujícím hlasování byly uvedené stavovské předpisy podstatnou většinou hlasů přijaty.

Dr. *Skalník* pak přednesl návrh usnesení celostátní konference s dílčími změnami oproti textu, otištěnému ve zvláštním čísle Bulletinu advokacie v listopadu 1993.

Návrh byl s připomínkami a pozměňovacími návrhy návrhové komise schválen.

Nato předseda volební komise dr. *Hrudka* vyhlásil **výsledky voleb prvního kola do orgánů advokacie**. Všechny orgány byly zvoleny již v prvním kole v tomto složení:

Představenstvo ČAK:

JUDr. BROŽ Jan, Praha 2, Sokolská 60

JUDr. BULÍNSKÝ Vladimír, Brno, Jakubská 9

JUDr. BUREŠOVÁ Dagmar, Praha 1, Mezibranská 17

JUDr. ČERMÁK Karel, Praha 1, Národní 32, místopředseda

JUDr. DOLEŽALOVÁ Jana, Ústí nad Labem, Dvořákova 3

JUDr. MANDÁK Václav, CSc., Praha 1, Mikulandská 12

JUDr. SKALNÍK Milan, Ostrava, Sokolská 31

JUDr. ŠOLC Martin, Karlovy Vary, U Imperiálu 31, předseda

JUDr. TICHÝ Luboš, CSc., Praha 1, Jungmannova 31

Náhradníci:

JUDr. BALÍK Stanislav, Praha 1, Pařížská 28

JUDr. PAPEŽ Vladimír, České Budějovice, n. Přemysla Otakara II. č. 6

JUDr. PEŘINOVÁ Olga, Praha 1, Mezibranská 17

Revizní komise ČAK:

JUDr. BALCAR Petr, Praha 1, Žitná 25 - předseda

JUDr. DVORÁČEK Vladimír, Břeclav, Nám. T. G. Masaryka 13

JUDr. HRUDKA František, Praha 1, Štěpánská 61

JUDr. JEŽEK Vladimír, Ostrava, Sokolská 19

JUDr. KRACÍK Vladimír, České Budějovice, n. Přemysla Otakara II. č. 6

JUDr. NYKODÝM Jiří, Praha 8, Sokolovská 31

JUDr. PÁNIK Lubomír, Ústí nad Labem, tř. Národního odboje 1477

JUDr. ŘEMÍNEK Stanislav, Benešov, Masarykovo nám. 225

JUDr. ŠTASTNÝ Zdeněk, Olomouc, Riegrova 1

JUDr. VOVSÍK Jaroslav, Plzeň, Americká 3

JUDr. VYCH Josef, Hradec Králové, Mostecká 290

Náhradníci:

JUDr. HOLUB Josef, Kladno, Kleinerova 24

JUDr. LACINA Zdeněk, Strakonice, U Markéty 58

JUDr. MIKETA Jiří, Ostrava, Českobratrská 13

JUDr. MILLER Pavel, Praha 8, Zenklova 8

Kárná komise ČAK:

JUDr. BLANICKÝ Pavel, Praha 1, Bolzanova 1

JUDr. BORDOVSKÁ Marie, Frýdek-Místek, Palackého 202

JUDr. BRÁTKA Jiří, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Komenského 56

JUDr. ČIHÁKOVÁ Marta, Ústí nad Labem, Masarykova 43

JUDr. HAŠEK Josef, Nymburk, Palackého 5

JUDr. HOLAS Tomáš, Praha 1, Pařížská 28
JUDr. HORNÝ Vladimír, Kladno, Kleinerova 245 - předseda
JUDr. HOUŠKA František, Praha 1, Bolzanova 1
JUDr. HUDEČKOVÁ Zuzana, Praha 8, Zenklova 8
JUDr. JAHELKA Ivo, Jindřichův Hradec, Sládkova 351/II
JUDr. JIROUSEK Vladimír, Ostrava, Sokolská 21
JUDr. KREJČÍ Zora, Olomouc, Riegrova 12
JUDr. KRŠKOVÁ Božena, Karlovy Vary, U Imperiálu 31
JUDr. KUTIŠ Ladislav, Trutnov, Horská 97
JUDr. KYJOVSKÝ Milan, Brno, Poštovská 8c
JUDr. MACHOUREK Jiří, Brno, Jakubská 9
JUDr. MIKŠ Jan, Praha 2, Na Slupi 15
JUDr. PAVLŮ Ivo, Prostějov, nám. T. G. Masaryka 11
JUDr. POLEDNÍK Petr, Brno, Kozi 9
JUDr. RITTER Petr, Olomouc, Riegrova 12
JUDr. STAREČEK Jiří, Pardubice, nám. Republiky 53

Nato se zvolené orgány sešly na své první schůzi, aby zvolily své předsedy.

Předsedou ČAK byl zvolen JUDr. Martin Šolc, místopředsedou JUDr. Karel Čermák, předsedou revizní komise JUDr. Petr Balcar, předsedou kárné komise JUDr. Vladimír Horný.

Protože program konference byl tím vyčerpán, bylo možno upustit od pokračování následující den, tj. 8. ledna.

Závěrečné slovo přednesl nově zvolený předseda JUDr. Martin Šolc, který uvedl:

Dámy a pánové,
musím jenom říci, že je mi neobyčejnou ctí, že mohu po dobu následujícího roku být předsedou naší společné Komory. Snad předtím než skončí tato konference bych jenom rád využil této příležitosti k tomu, abych poděkoval všem dosavadním členům orgánů Komory za jejich práci.

Ono se to vždycky tak nezdá, ale je to spousta hodin, spousta myšlenek, spousta energie a všichni tito lidé obětovali ty myšlenky, ty hodiny a tu energii pro věc, která není přímo spojena s jejich kanceláři, s jejich klientelou, s jejich nejbližšími zájmy. To je vždycky velmi cenné a ještě jednou bych jim touto cestou rád poděkoval.

Samozřejmě bych především rád poděkoval dr. Čermákovi za způsob, jakým v posledních čtyřech letech vedl Komoru. Možná se teď blížíme do dalšího obtížného období, ale způsob, jakým ovlivňoval kroky této Komory v posledních letech mě prostě naplňuje jednoznačným přesvědčením, že bude velmi obtížné po dobu desítky nejbližších let pro Komoru sehnat takového předsedu, předsedu s takto jasnou vizí, předsedu s takto jasnou představou, jak má advokacie vypadat.

Předsedu, který není omezen jenom problémy, které vidí bezprostředně kolem sebe, ale je schopen pohledu dál a jaksí za hranice tohoto státu a za hranice této doby. Potud se obávám, že volba tohoto představenstva již nebyla tak šťastná a neumím si představit, že bych místo uprázdněné odchodem dr. Čermáka z funkce mohl zaplnit.

Přeji rovněž nově zvoleným členům orgánu spoustu energie, spoustu síly a spoustu nápadů při jejich práci, těším se na to, že s nimi budu moci spolupracovat. Rád bych nakonec ještě touto cestou poděkoval vám všem za přítomnost na této konferenci. Taky v tom je kus oběti, taky jste se museli vzdát své práce na několik dnů nebo na dva dny a je to od vás hezké a Komora je vám za to nesmírně vděčná. Takže ještě jednou děkuji, samozřejmě děkuji zvláště těm, kteří vytrvali až do poslední chvíle a tímto projevíli svoji výjimečnou příklonnost věci advokacie.

Dovolte mi tedy, abych prohlásil II. celostátní konferenci české advokacie za uzavřenou.

Usnesení II. celostátní konference České advokacie

Konference

1) schvaluje

- zprávu představenstva, revizní komise a kárné komise,
- návrh nového organizačního řádu Komory,
- návrh nového kárného řádu Komory,
- návrhy náhrad za ztrátu času funkcionářům Komory, výše příspěvku na činnost Komory a výše příspěvku do sociálního fondu Komory, vždy se změnami a doplňky, jak vyplynuly z jednání konference;

2) zmocňuje představenstvo Komory k jazykové úpravě usnesení uvedených v bodě 1), přičemž nesmí jít o úpravy měnící obsah těchto usnesení;

3) ukládá představenstvu a všem ostatním orgánům Komory

- prosazovat koncepci České advokátní komory jako veřejnoprávní samosprávné stavovské organizace advokátů s povinným členstvím a s přiměřenou ingerencí ministra spravedlnosti, která neohrozí nezávislost advokátů při poskytování právních služeb ani nezávislost jejich stavovské organizace,
- účinně spolupracovat se státem při plnění jeho úkolů ochrany individuálních práv všech osob na jeho území, a to za podmínek odpovídajících tržnímu hospodářství,
- i nadále usilovat o sjednocení s komerčními právníky při plném respektování jejich nabytých práv,
- působit k legislativnímu řešení problému zahraničních advokátů trvale činných na území státu jejich integrací do struktury České advokátní komory za liberálních podmínek a s přihlédnutím k zásadě vzájemnosti,
- působit k legislativnímu řešení problému poskytování právních služeb obchodními společnostmi v zájmu zvýšené ochrany klientů tak, aby tyto služby mohly být poskytovány pouze veřejnými obchodními společnostmi, jejichž společníky jsou výhradně advokáti a jejichž předmětem činnosti je výhradně poskytování právních služeb,
- setrvat na koncepci právně závazného advokátního tarifu rozlišujícího smluvní a mimosmluvní odměnu a zasazovat se o takové jeho úpravy, které budou odpovídat všeobecné hospodářské situaci ve státě,
- dbát o další rozvoj stavu zvýšenou péčí o komplexní přípravu koncipientů na výkon jejich budoucího povolání a intenzivnějším dohledem nad průběhem této přípravy,
- postarat se o řádné a perspektivní personální i věcné vybavení kanceláře Komory, včetně důstojné přestavby jejího sídla tak, aby se práce kanceláře přiblížila evropské úrovni a sídlo Komory důstojně reprezentovalo celý stav,
- zajistit přiměřené hmotné podmínky pro efektivní práci čestných funkcionářů Komory,
- prosazovat etické hodnoty práce advokáta ve vztahu ke klientům, k ostatním majitelům práv, ke státním orgánům i k druhým advokátům, zejména důsledným a rychlým postupem ve stížnostních a kárných řízeních,

-věnovat i nadále nezmenšenou pozornost dalšímu rozvíjení mezinárodních vztahů české advokacie na multilaterální i bilaterální úrovni, usilovat o rovnocenné partnerství v těchto vztazích a o výběr a přípravu osobností, které by českou advokacii na těchto fórech úspěšně reprezentovaly,

-intenzivně pěstovat úzké přátelské styky se slovenskou advokací a v zájmu klientské veřejnosti prosazovat široká reciproční oprávnění advokátů při poskytování právních služeb v druhé zemi, s poskytováním vyšších výhod, než jakých se dostává advokátům z jiných zemí;

4) *bere na vědomí zprávu o hospodaření Komory.*

Seznam hostů na II. celostátní konferenci České advokacie

Seznam domácích hostů

JUDr. Jiří NOVÁK, ministr spravedlnosti ČR

JUDr. Miloslav VÝBORNÝ, předseda ústavněprávního výboru
Poslanecké sněmovny parlamentu ČR

JUDr. Zdeněk KESSLER, předseda Ústavního soudu ČR

JUDr. Jiří KŘIŽAN, náměstek ministra vnitra

JUDr. Stanislav RIZMAN, předseda trestního kolegia
Nejvyššího soudu ČR

JUDr. Antonín MOKRÝ, předseda Vrchního soudu v Praze

JUDr. Tomáš KAISER, náměstek primátora hl. m. Prahy

JUDr. Jana WURSTOVÁ, ředitelka mezinárodněprávního odboru
Ministerstva spravedlnosti

JUDr. Luděk MACH, ředitel odboru organizačního a dohledu MS ČR

JUDr. Cyril SVOBODA, náměstek ministra spravedlnosti ČR

JUDr. Vladimír KOLIBA, ředitel ekonomického odboru MS ČR

JUDr. Vratislav POSPÍŠIL, náměstek ministra spravedlnosti

JUDr. František JAŠEK, ředitel personálních činností MS ČR

JUDr. Milan KAMLACH, ředitel legislativního odboru MS ČR

Předsedové Krajských soudů ČR

JUDr. Jana KUBIŠTOVÁ, předsedkyně Komory komerčních právníků

JUDr. Miroslav ABELOVSKÝ, místopředseda Slovenské komory advokátů

JUDr. BALÁŠ, Západočeská univerzita Plzeň

JUDr. Vladislav BROŽ, předseda Jednoty Českých právníků

JUDr. Jan VYKLICKÝ, předseda Soudcovské unie

Dana POKORNÁ, tajemnice Ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny PČR

Prof. JUDr. Václav PAVLÍČEK, CSc., Univerzita Karlova.

Prof. JUDr. Dušan HENDRYCH, děkan Právnické fakulty UK

Prof. JUDr. Zdeněk KUČERA, DrSc., Právnická fakulta UK

Doc. JUDr. Jiří KROUPA, děkan Právnické fakulty UM Brno

Doc. JUDr. Miroslav LIBERDA, děkan Právnické fakulty UP Olomouc

Akademik Viktor KNAPP, Ústav státu a práva ČAV

Ing. Ladislav JAKL, předseda Úřadu průmyslového vlastnictví Praha

JUDr. Darina MICHALKOVÁ, tajemnice Slovenské advokátní komory

JUDr. Petra BUZKOVÁ, poslankyně Poslanecké sněmovny PČR

JUDr. Valentin URFUS, Právnická fakulta UK, Praha

Seznam zahraničních účastníků

ANGLIE

-Mr. John **Young**, Deputy Vice-President, The Law Society, London (náměstek předsedy Advokátní komory v Londýně)

FRANCIE

-Monsieur Georges **Flecheux**, le Batonnier, Ordre des Avocats a la Cour de Paris, Paris (předseda Advokátní komory v Paříži)

-Union Internationale des Avocats (se sídlem v Paříži) zastupovala pí Dana Gruia **Dufaut** (Secrétaire régional adjoint de l'Union Internationale des avocats pour l'Europe de l'East)

HOLANDSKO

-Mr. Willem G. **van Hassel**, Nederlandse Orde van Advocaten, s-Gravenhage (bývalý předseda Holandské advokátní komory)

-Mr. Leo **Spigt**, Loeff-Claeys-Verbeke, Amsterdam (bývalý předseda advokátní komory)

-Mr. Jores **Demmink** (státní tajemník Ministerstva spravedlnosti Holandského království)

-Mr. Hendrik **Jenné** (tajemník Holandské advokátní komory)

ITÁLIE

-dr. Zdenka **Michaličková**, advokátka, Roma

LUCEMBURSKO

-Marquit **Capus**, advokátka, zastupuje předsedu J. Rodena, Lucem. adv. komora

NĚMECKO

-dr. Elmar **Gellner**, Hauptgeschäftsführer, Bundesrechtsanwaltskammer, Bonn (hlavní jednatel Spolkové advokátní komory)

-dr. Günter **Schardey**, Präsident, Deutscher Anwaltsverein, Bonn (prezident Německého svazu advokátů)

RAKOUSKO

-dr. Klaus **Hoffmann**, Präsident, Österreichischer Rechtsanwaltskammertag, Wien (prezident Rak. adv. komory)

-dr. Gerhard **Benn-Ibler**, Vizepräsident, Österreichischer Rechtsanwaltskammertag (náměstek prezidenta Rak. adv. komory)

SLOVENSKO

-JUDr. Miroslav **Abelovský**, místopředseda, Slovenská advokátní komora, Bratislava

-JUDr. Darina **Michalková**, tajemnice, Slovenská advokátní komora, Bratislava

ŠPANĚLSKO

-Immaculada **Umbert**, členka Ilustre Collegi D'Advocats de Barcelona, Barcelona (členka Kolegia advokátů v Barceloně)

USA

-Mr. Ken **Sinclair**, United Nations High Commissioner on Refugees (se sídlem v Praze), vysoký komisař Spoj. národů pro uprchlíky, zastupuje American Bar Association